

Saara Hyrkkö vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä turvakotipaikkojen määrän nostamiseen (10 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Tuoreen vuoden 2024 Eurostatin selvityksen mukaan Suomi on Euroopan unionin väkivaltaisinta maa naisille. Muun muassa lähisuhdeväkivaltarikosten määrä on Suomessa nousussa. Tilastokeskuksen selvityksen mukaan viranomaisten tietoon tuli viime vuonna 13 000 pari- ja lähisuhdeväkivaltarikosta. Rikoksissa oli kaikkiaan 12 500 uhria, mikä oli 2 % enemmän kuin vuonna 2023. Vuonna 2024 tietoon tulleista lähisuhdeväkivaltatapauksissa peräti 74 % täysi-ikäisistä uhreista oli naisia. Oikeusministeriön tilastaselvityksen mukaan naisten kokemasta poliisille raportoidusta väkivallasta lähes 70 prosenttia tapahtui yksityisessä asunnossa tai muussa yksityisessä paikassa. Elämänsä aikana fyysistä väkivaltaa kumppaninsa taholta on kohdannut jopa kolmasosa suomalaisista naisista ja kuudesosa miehistä.

Suomessa toimii tällä hetkellä 29 turvakotia, joissa on perhepaikkoja yhteensä 228 perheelle tai yksin tulevalle asiakkaalle. Hallitus on osoittanut budjetissaan turvakotipaikkojen määrän turvaamista alueellisesti yhteensä 260 perhepaikkaan. Tämä ei kuitenkaan ole riittävästi.

THL:n tuoreiden tilastojen mukaan turvakotien asiakasmäärä jatkoi viime vuonna kasvuaan kahden edeltävän vuoden tapaan. Vuonna 2024 turvakodeissa oli yhteensä 5 800 asiakasta, mikä on kahdeksan prosenttia enemmän kuin sitä edeltävänä vuonna. Alueellinen eriarvoisuus on suurta, ja erityisesti Pohjois-Suomessa ja haja-asutusalueilla matkat lähimpään turvakotiin ovat kohtuuttoman pitkiä. Viime vuonna 1 318 henkilöä ohjattiin toiseen turvakotiin tilanpuutteen takia.

Istanbulin sopimuksen edellyttämän riittävän määrän turvaamiseksi Euroopan neuvosto on suositellut, että turvakotipaikkoja tulisi olla yksi 10 000 asukasta kohden. Tämä edellyttäisi Suomessa yli 500 turvakotipaikkaa. Myös THL:n suositus on ollut vähintään 262—367 turvakotipaikkaa, johon suhteessa hallituksen panostukset jäävät vielä minimitasolle.

Turvakodit tarjoavat korvaamatonta suojaa lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokeville. Ympäristö- ja vuorokautisen turvatun asumisen lisäksi turvakodit tarjoavat välitöntä kriisiapua sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta.

Äärimmillään liian vähäiset turvakotipaikat voivat merkitä, että uhri joutuu jäämään vaaralliseen tilanteeseen, mikä voi johtaa vakaviin vammoihin tai jopa hengen menetykseen. Turvakotipaikkojen turvaaminen myös alueellisesti on tärkeää, sillä liian kaukana olevaan turvakotipaikkaan

Talousarvioaloite TAA 298/2025 vp

pääsy voi olla hankalaa tai sinne siirtyminen voi muodostua uhrille liian isoksi kynnykseksi esimerkiksi töihin, lasten kouluihin tai läheisten luokse muodostuvien pitkien välimatkojen vuoksi.

Tämä aloite kuuluu Vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 10 000 000 euroa momentille 33.60.52 turvakotipaikkojen määrän nostamiseen Istanbulin sopimuksen velvoitteita vastaavalle tasolle.

Helsingissä 3.10.2025

Saara Hyrkkö vihr
Krista Mikkonen vihr
Jenni Pitko vihr
Oras Tynkkynen vihr
Sofia Virta vihr
Atte Harjanne vihr
Pekka Haavisto vihr
Hanna Holopainen vihr
Tiina Elo vihr
Inka Hopsu vihr
Fatim Diarra vihr